

Analiza porównawcza realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Przytoczna w latach 2022–2025

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany w Gminie Przytoczna w latach 2022–2025 obejmował działania z zakresu profilaktyki uzależnień, wsparcia terapeutycznego, przeciwdziałania przemocy domowej oraz aktywizacji społecznej mieszkańców.

Program realizowany był zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a jego finansowanie pochodziło ze środków uzyskiwanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wpływów z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym.

Analiza obejmuje porównanie działań realizowanych w latach 2022–2025, ocenę zakresu prowadzonych przedsięwzięć, zmian w obszarze pomocy mieszkańcom oraz tendencji związanych z realizacją lokalnej polityki profilaktycznej.

II. Analiza finansowa Programu

Rok	Wpływy	Wydatki
2022	179 017,79 zł	171 787,03 zł
2023	181 751,88 zł	191 870,81 zł
2024	172 360,70 zł	172 441,26 zł
2025	179 785,88 zł	179 996,82 zł

W analizowanym okresie wysokość środków przeznaczanych na realizację Programu utrzymywała się na stabilnym poziomie. Najwyższe wydatki odnotowano w 2023 roku, co związane było z szerokim zakresem działań profilaktycznych, integracyjnych oraz zwiększonym finansowaniem przedsięwzięć skierowanych do dzieci, młodzieży i seniorów.

W latach 2024–2025 widoczna była stabilizacja wydatków przy jednoczesnym utrzymaniu szerokiego zakresu realizowanych działań.

III. Punkt Informacyjno–Konsultacyjny i pomoc specjalistyczna

1. Konsultacje terapeutyczne

Rok	Liczba konsultacji terapeutycznych
2022	278
2023	278
2024	294
2025	237

W całym analizowanym okresie Punkt Informacyjno–Konsultacyjny stanowił podstawowe miejsce wsparcia dla mieszkańców zmagających się z problemem uzależnień, współuzależnienia oraz przemocy domowej.

Największą liczbę konsultacji odnotowano w 2024 roku. Wysoka liczba osób korzystających z pomocy świadczy o utrzymującym się zapotrzebowaniu mieszkańców na specjalistyczne wsparcie terapeutyczne.

W 2025 roku liczba konsultacji uległa zmniejszeniu, jednak nadal utrzymywała się na wysokim poziomie, potwierdzając znaczenie Punktu w lokalnym systemie pomocy społecznej.

2. Porady psychologiczne

Rok	Liczba porad psychologicznych
2022	235
2023	259
2024	324
2025	301

W kolejnych latach widoczny był wzrost liczby porad psychologicznych udzielanych mieszkańcom. Szczególnie duże zapotrzebowanie na pomoc psychologiczną wystąpiło w 2024 roku, co skutkowało zwiększeniem liczby godzin pracy psychologa.

Zakres udzielanej pomocy obejmował przede wszystkim wsparcie osób znajdujących się w kryzysie emocjonalnym, osób doświadczających przemocy domowej, osób z zaburzeniami lękowymi oraz rodzin dotkniętych problemem uzależnień.

Rosnąca liczba porad wskazuje na zwiększającą się świadomość mieszkańców dotyczącą możliwości korzystania z pomocy specjalistycznej oraz potrzebę dalszego rozwijania lokalnego systemu wsparcia psychologicznego.

IV. Działania związane z leczeniem odwykowym

Rok	Wnioski do sądu	Opinie biegłych
2022	5	9
2023	3	2
2024	6	6
2025	4	4

W analizowanym okresie Komisja systematycznie prowadziła działania zmierzające do zobowiązania osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego.

Największą liczbę opinii biegłych odnotowano w 2022 roku, natomiast największą liczbę skierowanych wniosków do sądu w 2024 roku.

Podejmowane działania miały charakter motywacyjny, interwencyjny oraz wspierający i były realizowane przy współpracy z rodzinami osób uzależnionych, Policją, pomocą społeczną oraz placówkami leczenia odwykowego.

V. Działania profilaktyczne i edukacyjne

W latach 2022–2025 systematycznie realizowano szeroki zakres działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży, rodzin, seniorów oraz całej społeczności lokalnej.

Najczęściej realizowane działania obejmowały:

- spektakle profilaktyczne,
- warsztaty edukacyjne,
- zajęcia sportowe,
- wydarzenia integracyjne,
- wyjazdy edukacyjne,
- działania skierowane do seniorów,
- konkursy i przedsięwzięcia lokalne,
- półkolonie profilaktyczne,
- programy dotyczące emocji, relacji społecznych i bezpieczeństwa w sieci.

W kolejnych latach widoczny był rozwój działań dotyczących uzależnień behawioralnych, cyberprzemocy, fonoholizmu oraz zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

Rozszerzano również zakres działań skierowanych do seniorów oraz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

VI. Zajęcia sportowe i alternatywne formy spędzania czasu wolnego

Istotnym elementem realizacji Programu były pozalekcyjne zajęcia sportowe oraz działania promujące aktywne formy spędzania czasu wolnego.

Największym zainteresowaniem cieszyły się treningi piłki nożnej, turnieje sportowe oraz wyjazdy na wydarzenia sportowe.

Realizowane działania miały istotne znaczenie profilaktyczne, ponieważ wzmacniały kompetencje społeczne dzieci i młodzieży, uczyły współpracy, odpowiedzialności oraz ograniczały ryzyko podejmowania zachowań ryzykownych.

VII. Wypoczynek dzieci i młodzieży

Rok	Liczba uczestników półkolonii „ABC Żeglarstwa”
2022	21
2023	28
2024	30
2025	24

W każdym roku organizowano półkolonie profilaktyczne „ABC Żeglarstwa”, które stanowiły jedną z najważniejszych form wakacyjnych działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.

Wzrost liczby uczestników w latach 2022–2024 świadczył o dużym zainteresowaniu mieszkańców tego rodzaju formą wypoczynku.

Program półkolonii obejmował działania edukacyjne, integracyjne i profilaktyczne, promujące aktywny wypoczynek, współpracę oraz zdrowy styl życia.

VIII. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Rok	Liczba posiedzeń	Rozmowy interwencyjno-motywacyjne
2022	6	15
2023	5	15
2024	7	21
2025	7	5

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez cały analizowany okres realizowała zadania wynikające z przepisów ustawy, obejmujące między innymi prowadzenie rozmów motywacyjnych, opiniowanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz inicjowanie działań profilaktycznych.

Największą aktywność Komisji odnotowano w 2024 roku, kiedy zwiększyła się liczba prowadzonych rozmów interwencyjno-motywacyjnych oraz liczba kierowanych wniosków do sądu.

Komisja pełniła istotną rolę w lokalnym systemie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej.

IX. Rynek napojów alkoholowych

Rok	Liczba zezwoleń ogółem
2022	55
2023	52
2024	43
2025	55

W analizowanym okresie liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych utrzymywała się poniżej limitów określonych uchwałą Rady Gminy.

W 2024 roku odnotowano wyraźny spadek liczby funkcjonujących zezwoleń, natomiast w 2025 roku nastąpił ponowny wzrost liczby punktów sprzedaży alkoholu.

Jednocześnie wartość sprzedaży napojów alkoholowych utrzymywała się na wysokim poziomie, co wskazuje na konieczność dalszego prowadzenia intensywnych działań profilaktycznych i edukacyjnych.

Rok	Wartość sprzedaży napojów alkoholowych
2022	6 145 759,92
2023	6 091 692,28
2024	6 563 841,44
2025	6 831 617,04

X. Analiza wydatków finansowych na realizację programu w latach 2022–2025

W okresie obowiązywania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zauważalna była systematyczna koncentracja środków finansowych na działaniach profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz rodzin.

Największy udział w wydatkach w każdym roku stanowiły zadania związane z prowadzeniem działalności profilaktycznej, edukacyjnej i integracyjnej w środowisku lokalnym. W szczególności dotyczyło to organizacji wydarzeń profilaktycznych, warsztatów, spektakli, zajęć sportowych, półkolonii oraz przedsięwzięć integrujących mieszkańców gminy.

1. Punkt Informacyjno–Konsultacyjny i pomoc terapeutyczna

Wydatki na funkcjonowanie Punktu Informacyjno–Konsultacyjnego oraz wsparcie psychologiczne systematycznie wzrastały:

Rok	Wydatki
2022	41 976,00 zł
2023	46 826,00 zł
2024	58 886,00 zł
2025	51 816,00 zł

Wzrost nakładów finansowych związany był przede wszystkim ze zwiększonym zapotrzebowaniem mieszkańców na pomoc psychologiczną, terapeutyczną oraz wsparcie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Szczególnie widoczny był wzrost liczby porad psychologicznych oraz konsultacji terapeutycznych.

2. Działania profilaktyczne i edukacyjne

Największe środki przeznaczano na działania profilaktyczne realizowane w szkołach oraz środowisku lokalnym:

Rok	Wydatki
2022	ok. 99 tys. zł
2023	ok. 132 tys. zł
2024	ok. 87 tys. zł
2025	ok. 94 tys. zł

Środki te obejmowały organizację warsztatów profilaktycznych, spektakli edukacyjnych, wydarzeń sportowych i integracyjnych, konkursów, zajęć pozalekcyjnych, półkolonii oraz przedsięwzięć skierowanych do seniorów i rodzin.

Największy poziom wydatków odnotowano w 2023 roku, co związane było z dużą liczbą wydarzeń środowiskowych i działań integracyjnych realizowanych po okresie ograniczeń społecznych z lat wcześniejszych.

3. Zajęcia sportowe i alternatywne formy spędzania czasu wolnego

W każdym roku utrzymywano stabilne finansowanie zajęć sportowych oraz aktywności pozalekcyjnych:

Rok	Wydatki
2022	17 723,24 zł
2023	20 772,71 zł
2024	21 254,91 zł
2025	15 000,00 zł

Działania te miały charakter profilaktyki uniwersalnej i były skierowane głównie do dzieci i młodzieży. Program koncentrował się na promowaniu zdrowego stylu życia, integracji społecznej oraz wzmacnianiu kompetencji społecznych i emocjonalnych uczestników.

4. Wydatki związane z procedurą zobowiązania do leczenia odwykowego

Koszty związane z kierowaniem osób na badania biegłych oraz prowadzeniem postępowań sądowych utrzymywały się na umiarkowanym poziomie:

Rok	Wydatki
2022	3 645,82 zł
2023	1 085,00 zł
2024	3 305,00 zł
2025	3 033,44 zł

Wydatki te pozostawały bezpośrednio związane z liczbą prowadzonych procedur wobec osób nadużywających alkoholu.

5. Podsumowanie finansowe

Analiza wydatków wskazuje, że w latach 2022–2025 Gmina Przytoczna konsekwentnie realizowała założenia programu, przeznaczając największe środki na działania profilaktyczne, edukacyjne oraz wsparcie terapeutyczne mieszkańców.

Widoczny jest stopniowy rozwój działań skierowanych do dzieci, młodzieży i seniorów, a także wzrost znaczenia wsparcia psychologicznego i przeciwdziałania przemocy domowej. Zachowano równowagę pomiędzy działaniami pomocowymi, edukacyjnymi oraz interwencyjnymi.

X. Wnioski końcowe

Analiza realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w latach 2022–2025 wskazuje, że działania prowadzone przez Gminę Przytoczna miały charakter systematyczny i obejmowały szeroki zakres wsparcia skierowanego do mieszkańców.

W całym analizowanym okresie szczególną uwagę poświęcano:

- zwiększaniu dostępności pomocy terapeutycznej i psychologicznej,
- prowadzeniu działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży,
- organizowaniu alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- wspieraniu rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- wzmacnianiu integracji społecznej mieszkańców.

Na przestrzeni analizowanych lat widoczny był rozwój działań dotyczących zdrowia psychicznego, uzależnień behawioralnych oraz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w przestrzeni cyfrowej.

Realizacja Programu przyczyniła się do utrzymania stabilnego systemu wsparcia mieszkańców oraz umożliwiła kontynuowanie lokalnej polityki profilaktycznej odpowiadającej na aktualne potrzeby społeczności lokalnej.

Do najważniejszych kierunków dalszych działań należy zaliczyć:

- dalsze rozwijanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej,
- kontynuowanie działań profilaktycznych w szkołach,
- rozwijanie działań związanych z profilaktyką uzależnień behawioralnych,
- wzmacnianie działań skierowanych do rodzin i seniorów,
- wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież,
- kontynuowanie współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze profilaktyki uzależnień.

Wójt Gminy Przytoczna

/-/ Bartłomiej Kucharyk

Przytoczna, 15 maja 2026 r.

Sporządził: Monika Piechowiak